

Foka obrączkowana, nerpa *Phoca hispida* (ang. Ringed Seal) 1938

Foka obrączkowana jest gatunkiem powszechnie występującym w Arktyce i tworzy wiele podgatunków i populacji. Jednym z nich jest *Phoca hispida botnica*, czyli podgatunek licznie zasiedlający północny Bałtyk.

Foka obrączkowana jest najmniejszym z trzech gatunków fok żyjących w Morzu Bałtyckim. Dorosłe foki obrączkowane mają krępą budowę ciała, mogą ważyć od 50 do 125 kg i mierzyć 150 do 175 cm. Samice osiągają dojrzałość płciową w wieku 3-6 lat, nieco wcześniej niż samce. Foki obrączkowane żyjące w Bałtyku mogą dożyć nawet 40 lat.

Foki te posiadają charakterystyczne ubarwienie, skąd wzięła się ich polska nazwa. Na ciemno brązowym futrze pojawiają się jasne linie układające się w obrączki, wyraźnie widoczne na mokrym futrze. Posiadają małą głowę z krótkim pyszczkiem i dużymi oczami. Charakterystyczny jest także kształt nosa foki obrączkowanej - przypominający literę „V” oraz wygląd wibrysów, czyli wąsów - o paciorkowatej strukturze. U fok obrączkowanych nie występuje dymorfizm płciowy.

Bałtyckie foki obrączkowane zwykle występują w małych grupach w okresie linienia i formowania się pokrywy lodowej. Najczęściej można je spotkać w grupach odpoczywających na skałach Zatoki Ryskiej i Zatoki Fińskiej w okresie od maja do listopada. W zimie foki te obserwuje się samotnie na lodzie, są one wtedy bardzo agresywne w stosunku do innych osobników.

Okres godów u fok obrączkowanych przypada na koniec marca, a do zapłodnienia samicy zazwyczaj dochodzi w wodzie. Ciąża trwa około 330 do 340 dni. U fok obrączkowanych także występuje zjawisko ciąży przedłużonej, to znaczy, że po zapłodnieniu komórki jajowej następuje zahamowanie dalszego rozwoju zarodka na 3 do 3,5 miesiąca. Po tym okresie następuje zagnieżdżenie zarodka w ścianie macicy i rozpoczyna się dalszy rozwój embrionalny, który trwa około 9-10 miesięcy.

Szczenięta przychodzą na świat w lutym oraz marcu w przygotowanych przez samice jamach zbudowanych z lodu i śniegu. Samica rodzi zazwyczaj jedno młode pokryte grubym jasnym futrem zwanym lanugo. Lanugo spełnia bardzo ważną funkcję ochronną - zapewnia szczenięciu kamuflaż i powoduje, że staje się ono niewidoczne dla oczu drapieżników - orłów bielików oraz lisów. Młode, gdy przychodzi na świat, mierzy zwykle 50- 60 cm, a jego waga wynosi ok. 5,5 do 6 kg. Matka karmi szczenię przez około 40-50 dni, ucząc je w między czasie pływać i zdobywać pokarm stały.

Szczyt linienia (zmiana futra z zimowego na letnie) u fok obrączkowanych przypada na połowę kwietnia i trwa do początku maja. Po okresie linienia foki spędzają kilka miesięcy na intensywnym żerowaniu, by zmagazynować odpowiednią ilość zapasów tkanki tłuszczowej na okres zimy. Wtedy właśnie zwiększają swoją wagę nawet

Program monitoringu

Kategoria: Ssaki - opis gatunków

Opublikowano: czwartek, 22, Wrzesień 2016 10:41

Radosław Opióła

dwukrotnie.

Foki nurkują w ciągu dnia na dość duże głębokości, gdzie łatwo zdobyć pokarm. Większe foki mogą nurkować na znacznie większe głębokości niż osobniki mniejsze, nawet do 200 metrów, niż osobniki mniejsze. Bałtyckie foki obrączkowane żywią się najczęściej rybami takimi jak: śledź, szczupak, sieja, kur diabeł i okoń. Żywią się także mięczakami, w czasie zimy także bezkręgowcami.

Bałtycka populacja fok obrączkowanych obecnie liczy ok. 6 tysięcy osobników. W Polsce foki obrączkowane pojawiają bardzo rzadko.